

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.410.014.02.2020

Pan
Michał Litwiniuk
Prezydent Miasta Biała Podlaska
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 3
21-500 Biała Podlaska

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/025 „Program inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu”

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Lublinie
ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin
T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11
llu@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Biała Podlaska (dalej: Urząd lub UMBP), ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 3, 21-500 Biała Podlaska
Kierownik jednostki kontrolowanej	Michał Litwiniuk – Prezydent Miasta Biała Podlaska (dalej: Prezydent) ¹ (akta kontroli, tom I, str. 3-6)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Realizacja zadań inwestycyjnych w ramach Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu. 2. Wykorzystywanie obiektów sportowych na potrzeby sportu wyczynowego i organizację wyczynowych zawodów sportowych.
Okres objęty kontrolą	Lata 2015-2020 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Piotr Kwaśniak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/118/2020 z 1 września 2020 r. (akta kontroli, tom I, str. 2)

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach objętych kontrolą Gmina Miejska Biała Podlaska⁴ realizowała w ramach *Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu – edycja 2017* zadanie inwestycyjne pn. *Przebudowa stadionu miejskiego w Białej Podlaskiej – I etap*, dofinansowane ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej⁵. Na dzień zakończenia czynności kontrolnych NIK realizacja zadania pozostawała w toku, a termin jego zakończenia został przesunięty na 31 grudnia 2021 r. Objęte badaniem zamówienia publiczne zostały udzielone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁶, regulacjami wewnętrznymi oraz umową o dofinansowanie. Zbadane wydatki w kwocie 3 021,6 tys. zł, stanowiły 50% własnych środków finansowych Miasta (6 037,8 tys. zł). Były dokonywane rzetelnie i oszczędnie oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Wynikłe w latach objętych kontrolą problemy z rzetelną i terminową realizacją inwestycji, w ocenie NIK były niezależne od Miasta, które podejmowało działania zmierzające do uzyskania należnych od wykonawców rekompensat związanych z niedotrzymywaniem umownych terminów realizacji inwestycji oraz wadliwie wykonanymi robotami.

Do zakończenia kontroli NIK Urząd nie złożył wniosku o płatność ze środków FRKF. Przyczyną tego były opóźnienia w realizacji inwestycji i wynikająca z nich prośba Miasta skierowana do Ministerstwa Sportu o przesunięcie pierwszego dofinansowania wydatków na rok 2021. Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła

¹ Od 20 listopada 2018 r., wcześniej funkcję tę, od 5 grudnia 2014 r., pełnił Dariusz Stefaniuk.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200 (dalej: ustawa o NIK).

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: Miasto Biała Podlaska lub Miasto.

⁵ Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej – państwowy fundusz celowy utworzony na podstawie art. 86 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 847, ze zm.), dalej: FRKF lub Fundusz.

⁶ Dz.U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm., dalej: PZP.

braku książki obiektu budowlanego stadionu, którą założono dopiero w trakcie kontroli NIK.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR 1. Realizacja zadań inwestycyjnych w ramach Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu

Opis stanu faktycznego

1.1. W okresie objętym kontrolą, Miasto Biała Podlaska realizowało jedno zadanie inwestycyjne dofinansowane ze środków FRKF w ramach *Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu – edycja 2017* (dalej: Program inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu). Zadanie to wykonywano na podstawie umowy o dofinansowanie nr 2017/0014/1210/SubA/DIS/S z 30 czerwca 2017 r. (dalej: umowa o dofinansowanie) dotyczącej przebudowy stadionu miejskiego w Białej Podlaskiej – I etap, zawartej pomiędzy: Skarbem Państwa – Ministrem Sportu i Turystyki (dalej: MST) oraz Miastem Biała Podlaska – reprezentowanym przez ówczesnego Prezydenta Miasta – Dariusza Stefaniuka. Całkowitą wartość zadania określono w niej na 26 000 tys. zł, z czego 10 000 tys. zł (38,5%) miało pochodzić z Funduszu, a pozostała kwota (16 000 tys. zł) ze środków własnych Miasta.

Przedmiot umowy obejmował: remont i przebudowę płyty boiska, budowę fasady stadionu, trybuny, zaplecza sportowo-socjalno-magazynowego i hali sportowej, zagospodarowanie terenu wokół stadionu – w granicach opracowania według projektu zagospodarowania terenu, w sposób umożliwiający korzystanie z obiektu (budowa parkingów, dojazdów, chodników, wykonanie przyłączy).

Termin zakończenia realizacji zadania inwestycyjnego określono w umowie o dofinansowanie na 30 września 2019 r. Według § 4 ust. 3 tej umowy, kwota wydatków kwalifikowanych stanowi całkowitą wartość wydatków związanych z realizacją zadania inwestycyjnego pomniejszoną o wydatki związane z wykonaniem pomieszczeń niezwiązanych ze sportem oraz podatek od towarów i usług.

Do zakończenia kontroli Miasto Biała Podlaska reprezentowane przez Prezydenta, zawarło cztery aneksy do ww. umowy:

- aneks nr 1 z 26 stycznia 2018 r. dotyczył uszczegółowienia zakresu rzeczowego zadania inwestycyjnego,
- aneks nr 2 z 3 października 2018 r. dotyczył ustalenia faktycznej całkowitej wartości wydatków związanych z realizacją zadania inwestycyjnego, będącej podstawą określenia wysokości dofinansowania. Na podstawie aneksu określono, że całkowita wartość wydatków związanych z realizacją zadania inwestycyjnego wynosi 39 897,3 tys. zł⁷. Podstawę określenia wysokości dofinansowania stanowi kwota wydatków kwalifikowanych w wysokości 31 949,2 tys. zł. Ustalono, że całkowita wartość wydatków związanych z realizacją zadania sfinansowana zostanie ze środków własnych Miasta w kwocie 29 897,3 tys. zł i z dofinansowania MST w kwocie 10 000 tys. zł, co stanowi nie więcej niż 25,1% całkowitej wartości wydatków oraz 31,3% wydatków kwalifikowanych,
- aneks nr 3 z 3 grudnia 2018 r. dotyczył zmiany kwot i terminów podziału dofinansowania. Zgodnie z aneksem ustalono, że Minister udziela

⁷ Jest to najniższa kwota zaoferowana w ramach przeprowadzonego w 2018 r. przez UMBP przetargu nieograniczonego na przebudowę stadionu miejskiego w Białej Podlaskiej – I etap.

- dofinansowania w kwocie nieprzekraczającej 10 000 tys. zł, zgodnie z następującym podziałem – w roku 2019 nie więcej niż 10 000 tys. zł,
- aneks nr 4 z 3 października 2019 r. dotyczył przedłużenia terminu zakończenia zadania inwestycyjnego do 31 grudnia 2021 r. oraz zmiany kwot i terminów podziału dofinansowania. Zgodnie z aneksem ustalono, że Minister udziela dofinansowania w kwocie nieprzekraczającej 10 000 tys. zł, zgodnie z następującym podziałem: w 2020 r. nie więcej niż 3 000 tys. zł; w 2021 r. nie więcej niż 6 000 tys. zł; w 2022 r. nie więcej niż 1 000 tys. zł. Przesunięcie terminu wynikało z potrzeby zmiany koncepcji realizacji zadania i wykonania nowej dokumentacji projektowej w związku z koniecznością optymalizacji kosztów⁸. Aneks ten sporządzono na podstawie uzgodnień z przedstawicielami ówczesnego Ministerstwa Sportu i Turystyki. Zachowano trzydziestodniowy termin na poinformowanie o zmianie terminu zakończenia zadania inwestycyjnego – zgodnie z § 13 ust. 8 pkt 3 umowy o dofinansowanie.

Do 30 września 2020 r. kwota środków własnych Miasta wydatkowanych na realizację powyższego zadania inwestycyjnego, wyniosła 6 037,8 tys. zł.

Pismem z 29 września 2020 r. Maciej Buczyński Zastępca Prezydenta zwrócił się do Dyrektora Departamentu Infrastruktury Sportowej Ministerstwa Sportu o zmianę podziału przysługującego dofinansowania w poszczególnych latach:

- w 2021 r. w kwocie nie więcej niż 9 000 tys. zł;
- w 2022 r. w kwocie nie więcej niż 1 000 tys. zł.

Prośba o zmianę wynikała z niższego niż planowano zaangażowania finansowego osiągniętego w 2020 r. Inwestycje realizowano etapowo na podstawie kilku umów z różnymi wykonawcami. Zrealizowano zadania polegające na budowie parkingu i płyty boiska. W fazie końcowej były prace projektowe nad trybunami, halą sportową i zagospodarowaniem terenu. W piśmie tym poinformowano także, że zadanie polegające na przebudowie płyty boiska zostało wykonane z istotnymi wadami, które będą możliwe do usunięcia. Do 10 listopada 2020 r. do Urzędu nie wpłynęła odpowiedź na powyższe pismo. Do tego dnia nie zawarto też kolejnego aneksu do umowy o dofinansowanie. Do zakończenia kontroli NIK, Miasto nie złożyło do ww. Ministerstwa wniosku o wypłatę dofinansowania.

(akta kontroli, tom I, str. 5-80, 117-124)

Badaniem objęto wydatki podstawie faktur VAT, na łączną kwotę 3 021,6 tys. zł, tj. 50% wydatków ze środków własnych Miasta. Do faktur za zrealizowane roboty budowlane załączone były protokoły odbioru robót budowlanych, zatwierdzone przez kierownika budowy oraz inspektora nadzoru inwestorskiego. Wydatki były zrealizowane zgodnie z art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁹ i regulacjami wewnętrznymi Miasta¹⁰. Dowody księgowo, stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości¹¹ były zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, kompletne i zawierały dane określone w art. 21 tej ustawy. Faktury zakupu były opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osobę za to odpowiedzialną.

Do Ministerstwa przekazywano kwartalne sprawozdania z realizacji zadania inwestycyjnego, za: trzeci i czwarty kwartał 2017 r., cztery kwartały 2018 r. i 2019 r.

⁸ W przedziale 20 000 tys. zł – 25 000 tys. zł.

⁹ Dz.U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.

¹⁰ Zarządzenie nr 241/15 Prezydenta Miasta Białą Podlaską z 31 grudnia 2015 r. w sprawie instrukcji obiegu, kontroli i archiwizacji dokumentów finansowo – księgowych w Urzędzie Miasta Białą Podlaską.

¹¹ Dz.U. z 2019 r. poz. 351, ze zm.

oraz za pierwszy, drugi i trzeci kwartał 2020 r. Załączono do nich kopie protokołów odbioru końcowego lub odbiorów części (etapów) zakończonych.

Kwota poniesionych kosztów od początku realizacji przedsięwzięcia, wykazana w kwartalnym sprawozdaniu z realizacji Zadania inwestycyjnego - *Przebudowa stadionu miejskiego w Białej Podlaskiej - 1 etap* za pierwszy kwartał 2019 r., przekazany do Ministerstwa Sportu i Turystyki, była niższa o 3,7 tys. zł od wykazanej w sprawozdaniu za czwarty kwartał 2018 r. W tej sprawie Maciej Buczyński Zastępca Prezydenta wyjaśnił, że *sprawozdanie za IV kwartał 2018 r. mylnie uwzględniło fakturę za zabezpieczenie placu budowy w kwocie 3,7 tys. zł, która nie była już wykazywana w kolejnych sprawozdaniach. W 2019 r. pomniejszono jedynie wartość poniesionych kosztów dotyczących bezpośrednio zadania inwestycyjnego. Nie dokonano korekty sprawozdania za IV kwartał 2018 r., aktualizację informacji na temat realizacji inwestycji i poniesionych kosztów stanowiło kolejne sprawozdanie za I kwartał 2019 r. Jednocześnie stosowne wyjaśnienia zostały przekazane w trakcie rozmowy telefonicznej z pracownikami ówczesnego Ministerstwa Sportu i Turystyki z Departamentu Infrastruktury Sportowej.*

(akta kontroli, tom I, str. 43-79, 125-147, 239-242)

1.2. Badaniu poddano dwa postępowania w sprawie udzielenia zamówień publicznych, przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego, na podstawie przepisów PZP:

- *Przebudowa stadionu miejskiego w Białej Podlaskiej – I etap; wykonawca S-SPORT Sp. z o.o. (dalej: S-SPORT); umowa nr ZP.272.72.2018.IMO2 z 29 maja 2018 r. na kwotę 39 490,0 tys. zł;*
- *Przebudowa płyty boiska na stadionie miejskim w Białej Podlaskiej; wykonawca Radosław Telenga TEL-BRUK (dalej: TEL-BRUK); umowa nr ZP.272.213.2019.MCH2 z 11 grudnia 2019 r. na kwotę 4 362,1 tys. zł, zmniejszona aneksem z 19 maja 2020 r. do 3 378,1 tys. zł.*

Zamówienia zostały udzielone prawidłowo, zgodnie z przepisami PZP.

Badaniu poddano także dwa zamówienia o wartości nieprzekraczającej równowartości kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 PZP, tj. 30 tys. euro:

- *Weryfikacja inwentaryzacji niedokończonej budowy pn. Rozbudowa stadionu w Białej Podlaskiej wraz z analizą kosztów zrealizowanych i niezrealizowanych i wykonanie na jej podstawie dokumentacji powykonawczej opisowej, kosztorysowej i fotograficznej; wykonawca – Grażyna Styniec Zakład Usług Budowlanych WILMER; umowa z 18 lipca 2019 r. na kwotę 36,9 tys. zł;*
- *Sprawowanie w pełnym zakresie nadzoru inwestorskiego nad następującymi robotami: 1. Przebudowa płyty boiska na stadionie miejskim w Białej Podlaskiej; 2. Budowa parkingu na stadionie miejskim w Białej Podlaskiej w branżach: drogowej, sanitarnej, konstrukcyjno-budowlanej, elektrycznej i telekomunikacyjnej, wykonawca – INBUD CONTROL Kontrola i Obsługa Inwestycji Budowlanych s.c. (dalej: INBUD-CONTROL); umowa z 4 grudnia 2019 r. na kwotę 47,5 tys. zł.*

Zamówienia przeprowadzono zgodnie z § 13 i § 14 zarządzenia nr 225/18 Prezydenta Miasta Biała Podlaska z 17 października 2018 r. w sprawie regulaminu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w Urzędzie Miasta Biała Podlaska.

(akta kontroli, tom I, str. 148-229, 269-292)

1.3. Miasto posiadało prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane związane z realizacją przebudowy stadionu miejskiego. Wynikało ono z prawa własności Miasta Biała Podlaska do czterech działek oraz zgody właściciela – Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie dotyczącej

jednej działki. Teren, na którym zlokalizowano przebudowę stadionu miejskiego był objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Inwestor (Miasto) posiadał zatwierdzony projekt budowlany oraz decyzję o pozwoleniu na budowę nr 37/17 z 13 marca 2017 r. wydaną przez Prezydenta Miasta Biała Podlaska (w pouczeniu tej decyzji podano informacje wskazujące na to, że do użytkowania parkingu przy stadionie wystarczy zawiadomić właściwy organ nadzoru budowlanego o zakończeniu budowy, natomiast w przypadku przebudowy stadionu wymagano uzyskania pozwolenia na użytkowanie tego obiektu).

(akta kontroli, tom I, str. 395-431)

1.4. W ramach umowy na roboty budowlane z 29 maja 2018 r. *Przebudowa stadionu miejskiego w Białej Podlaskiej – I etap*, kierownik budowy (dalej także: KB) powyższej inwestycji z ramienia wykonawcy (S-SPORT) protokolarnie przejął plac budowy, dokonywał chronologicznych wpisów (podobnie jak inspektorzy nadzoru inwestorskiego¹² oraz kierownicy robót) w dzienniku budowy i początkowo wykonał zalecenia w nim zawarte. W czasie kontroli NIK nie przedstawiono jednak książki obiektu budowlanego ani Planu Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia (dalej: Plan BIOZ), który powinien zostać opracowany na podstawie art. 21a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹³, przez KB – D.P. (pierwszy kierownik budowy)¹⁴, przed rozpoczęciem przebudowy stadionu miejskiego w Białej Podlaskiej oraz parkingu przeznaczanego do jego obsługi, tj. przed 11 czerwca 2018 r. W tej sprawie Zastępca Prezydenta Miasta wyjaśnił, że *Plan BIOZ był sporządzony przed rozpoczęciem budowy przez kierownika budowy i znajdował się na placu budowy co najmniej do dnia 6 grudnia 2018 r. (dzień rozwiązania umowy z firmą S-SPORT)*¹⁵. *Plan BIOZ nie został przekazany Inwestorowi przez firmę S-SPORT, zatem po wznowieniu robót 5 listopada 2019 r. nowy KB sporządził nowy plan BIOZ. Natomiast książka obiektu budowlanego przed dniem rozpoczęcia budowy znajdowała się w budynku administracyjnym istniejącej trybuny zachodniej (szczegółowy opis znajduje się w sekcji stwierdzone nieprawidłowości).*

(akta kontroli, tom I, str. 75, 220-230, tom II, str. 1-44)

Ustanowieni INI¹⁶ posiadali odpowiednie kwalifikacje, potwierdzone właściwymi decyzjami, zgodnie z art. 12 ust. 2 Prawa budowlanego. Od 18 lipca do 20 września 2018 r. dokonywali oni wpisów w dzienniku budowy, potwierdzających odbiory robót budowlanych, w tym ulegających zakryciu. Od 20 września 2018 r. zaczęli zgłaszać braki w dostarczeniu dokumentacji inwentaryzacyjnej (m.in. kanalizacji deszczowej, betonowanych podkładów, kanału), a 19 października 2018 r. dokonano wpisu o potrzebie zabezpieczenia wykopów. 12 listopada 2018 r. trzech inspektorów nadzoru budowlanego, będących jednocześnie pracownikami Urzędu zrezygnowało z pełnienia swoich funkcji. W tej sprawie Zastępca Prezydenta wyjaśnił, że *pracownicy Urzędu Miasta pełnili funkcję inspektorów ze względu na przedłużającą się procedurę wyłonienia, w trybie przetargu nieograniczonego, nadzoru inwestorskiego nad realizacją tego zadania inwestycyjnego. Poza tym UMBP posiada inwentaryzację geodezyjną sieci uzbrojenia terenu oraz innych obiektów zrealizowanych w ramach wykonywanej inwestycji a wykopy zabezpieczono do czasu ich zasypania.*

¹² Dalej także: INI lub inspektor.

¹³ Dz.U. z 2020 r. poz. 1333, ze zm. (dalej: Prawo budowlane).

¹⁴ A.T. (drugi kierownik budowy), P.Cz. (trzeci kierownik budowy).

¹⁵ Powyższe potwierdza Oświadczenie o podjęciu obowiązku kierownika budowy (załączone do zgłoszenia rozpoczęcia robót budowlanych), w którym KB podał, że sporządził Plan BIOZ.

¹⁶ W okresie od 6 czerwca 2018 r. do 15 września 2020 r. (data ostatniego protokołu odbioru) ustanowiono 11 inspektorów nadzoru inwestorskiego. 12 listopada 2018 r. z funkcji tej zrezygnowało trzech (byli to pracownicy UMBP), 14 grudnia 2018 r. kolejnych trzech, 11 grudnia 2019 r. dwóch a 15 września 2020 r. – czterech.

Od 13 listopada 2018 r. inspektorów zatrudniano na podstawie umów zewnętrznych. 26 listopada 2018 r. INI – T.S., dokonał wpisu w dzienniku budowy, że od 15 listopada 2018 r. nie wykonywano robót budowlanych (dotyczących m.in. fundamentów) i zaapelował o ich wznowienie. 31 listopada 2018 r. i 5 grudnia 2018 r. KB – P.Cz. dokonał wpisów, z których wynikało, że roboty nie będą kontynuowane m.in. z powodu „niepotwierdzonej informacji” odnoszącej się do błędów w przekazanej od inwestora dokumentacji technicznej dotyczącej fundamentów oraz braku stanowiska projektanta konstrukcji w tej sprawie. W kolejnym wpisie z 14 grudnia 2018 r., inspektor podał, że KB nie poinformował ani Inwestora ani INI o ww. sprawie a dokumentację techniczną posiadał od stycznia 2018 r. (data ukazania się zamówienia publicznego). Także Wykonawca nie zgłosił, że dokumentacja jest niekompletna lub nieprawidłowa. INI podał w dzienniku budowy, że KB nie posiadał żadnych podstaw do wstrzymania budowy, a Wykonawca, już w chwili objęcia przez niego funkcji inspektora (13 listopada 2018 r.¹⁷), miał około czterech miesięcy opóźnienia w realizacji budowy.

(akta kontroli, tom I, str. 76-76, 84-90, tom II, str. 26-88)

W dzienniku budowy nr 280/18 z 16 listopada 2018 r., Tom II dla obiektu budowlanego - *Przebudowa stadionu miejskiego - 1 etap*, nastąpiła przerwa w dokonywaniu wpisów, trwająca od 14 grudnia 2018 r. do 4 listopada 2019 r. Miało to związek z uzyskaniem przez UMPB wiedzy, że prace budowlane objęte umową Nr ZP.272.72.2018.IMO2 nie były realizowane przez S-SPORT terminowo, w szczególności dochodziło do szeregu opóźnień w realizacji kolejnych etapów m.in.: w zakresie robót ziemnych, wykonania płyty boiska, wykonania fundamentów, izolacji ścian fundamentowych, konstrukcji murowożelbetowych¹⁸, elementów wydzielających podczas meczów, ogrodzenia, tablic wyników, masztów, przyłączy kablowych wewnętrznej linii zasilającej, linii kablowych oświetlenia boiska, słupów i stojaków oświetlenia boiska, montażu oświetlenia zewnętrznego parkingów i dróg dojazdowych, kanalizacji teletechnicznej. W konsekwencji Prezydent Miasta Michał Litwiniuk, pismem z 6 grudnia 2018 r. odstąpił od umowy. Decyzja powyższa była podyktowana także powzięciem przez inwestora wiedzy o utracie przez S-SPORT ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej na sumę gwarancyjną określoną w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (stanowiącej integralną część umowy), bez przedstawienia nowego ubezpieczenia. Wykonawca zalegał także z płatnościami na rzecz podwykonawców. Kwota faktycznie zapłacona przez Miasto na rzecz S-SPORT¹⁹ wyniosła 1 442,7 tys. zł oraz 1 342,1 tys. zł na rzecz podwykonawców tego przedsiębiorstwa. UMBP zrealizował zabezpieczenie należytego wykonania umowy w kwocie 1 974,5 tys. zł (gwarancja ubezpieczeniowa)²⁰. Zakres wykonanych robót dotyczył m.in.: robót rozbiórkowych (100%) oraz robót ziemnych, fundamentów, dróg, instalacji elektrycznych i sanitarnych, które zostały wykonane w zakresie od ok. 2% do ok. 70%.

(akta kontroli, tom I, str. 41, 76-83, 231-238, 243-268 , tom II, str. 45-60, 89)

W sprawie egzekwowania należnej kary umownej od wykonawcy zgodnie umową nr ZP.272.72.2018.IMO2 z 29 maja 2018 r., Zastępca Prezydenta wyjaśnił, że: *z uwagi na wezwanie S-SPORT do zapłaty kary umownej z 5 listopada 2019 r.,*

¹⁷ Umowa z INI – T.S. została rozwiązana w związku z odstąpieniem od 6 grudnia 2018 r. od umowy z Wykonawcą – S-SPORT.

¹⁸ Tj.: ścian, trybun, słupów i belek trybun, elementów wydzielających.

¹⁹ Na dzień 28 października 2020 r.

²⁰ Stanowiła ona równowartość 5% ceny ofertowej określonej w umowie na przebudowę stadionu miejskiego w Białej Podlaskiej – etap I. Została ona zaliczona na poczet kary należnej Miastu od S-SPORT z tytułu odstąpienia z winy Wykonawcy od umowy.

doręczone spółce, Miasto Biała Podlaska zachowuje prawo do odsetek od daty otrzymania wezwania przez S-SPORT, w związku z czym interes finansowy nie jest narażony na uszczerbek. Miasto pozostała należną jej od S-SPORT karę umowną rozważa dochodzić przed upływem okresu przedawnienia roszczenia, które nastąpi jesienią 2021 r. Decyzja taka została podjęta po konsultacji z Kancelarią Prawną, która ustaliła, że spółka ta obecnie znajduje się w trudnej sytuacji finansowej grożącej jej upadłością. Z uwagi na wysoką opłatę od pozwu w wysokości 95 tys. zł, ryzyko ogłoszenia upadłości S-SPORT (które może spowodować faktyczny przypadek uiszczonych opłat od pozwu) i brak aktywów w majątku spółki, wg stanu na 2020 r., z których można by uzyskać zaspokojenie, Kancelaria, która prowadzi obsługę prawną Urzędu, rekomendowała wstrzymanie się ze złożeniem pozwu do 2021 r. Z dokumentów przedstawionych 3 września 2020 r. przez Kancelarię do UMBP wynika m.in., że: S-SPORT nie złożyła do KRS sprawozdania finansowego za dwa ostatnie lata obrotowe zatajając w ten sposób swoją aktualną sytuację majątkową, w szczególności posiadane przez spółkę aktywa. Wobec zarządu spółki złożono zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa z tego tytułu. Spółka ta nie posiada nieruchomości, z których można prowadzić egzekucję (siedziba spółki mieści się w wynajętym od klubu piłkarskiego Górnik Zabrze pomieszczeniu na terenie stadionu tego klubu). W KRS ujawniono zaległości podatkowe S-SPORT na kwotę ponad 800 tys. zł. Wysokość zgłoszonych do biura informacji gospodarczej wierzytelności cywilnoprawnych wobec niej wynosi ponad 231 tys. zł, przy czym zaległości te pochodzą już z przełomu lat 2018/2019. Z uwagi na fakt, że roszczenie Miasta Biała Podlaska względem S-SPORT o zapłatę kary umownej przedawnia się czasie nie dojdzie jednak do upadłości tej spółki. W takim przypadku bowiem dochodzenie roszczenia nastąpi poprzez zgłoszenie wierzytelności do masy upadłości bez konieczności uiszczenia opłaty w wysokości 95 tys. zł. z upływem 3 lat od dnia odstąpienia od umowy (tj. w listopadzie 2021 r.), to złożenie pozwu na krótko przed terminem przedawnienia jest uzasadnione m.in. tym, że z uwagi na ciężką sytuację finansową S-SPORT w każdym czasie może dojść do postawienia jej w stan upadłości, czy to na wniosek samego upadłego, czy któregokolwiek z jej wierzycieli. Wszczęcie postępowania sądowego przed ogłoszeniem upadłości będzie skutkowało koniecznością zapłaty opłaty sądowej, która nie podlega zwrotowi w przypadku zawieszenia, a następnie umorzenia postępowania sądowego z uwagi na upadłość pozwanego. Dlatego, celem minimalizacji zagrożenia utraty opłaty, należy wstrzymać się z pozwem do rozsądnego terminu przed upływem terminu przedawnienia, by sprawdzić czy w tym czasie nie dojdzie jednak do upadłości tej spółki. W takim przypadku bowiem dochodzenie roszczenia nastąpi poprzez zgłoszenie wierzytelności do masy upadłości bez konieczności uiszczenia opłaty w wysokości 95 tys. zł.

(akta kontroli, tom I, str. 78-83, 91-93, tom II, str. 90-141)

1.5. Przebudowa płyty boiska na stadionie miejskim w Białej Podlaskiej (wykonawca - TEL-BRUK) była realizowana na podstawie umowy z 11 grudnia 2019 r. Inwestycja ta była prowadzona równolegle z budową parkingu zlokalizowanego przy stadionie miejskim (wykonawca - Zakład Usług Drogowych „KAMIDEK” G. W.²¹), na podstawie umowy z 19 listopada 2019 r. W dniu 4 grudnia 2019 r. Miasto Biała Podlaska zawarło także umowę z INBUD-CONTROL, na nadzór inwestorski ww. dwóch inwestycji. Inspektorem – koordynatorem przebudowy płyty boiska i budowy parkingu, został P.W. Czwartny kierownik budowy Konrad Misiurski – inspektor w Wydziale Inwestycji Urzędu Miasta Biała Podlaska pełnił obowiązki kierownika budowy – koordynatora odrębnych robót prowadzonych

²¹ Dalej: KAMIDEK.

przed dwóch wykonawców²² - do czasu zakończenia pierwszej z tych dwóch inwestycji (był to parking przy stadionie miejskim²³). Funkcję tę pełnił od 5 listopada 2019 r. do 13 sierpnia 2020 r., dokonywał chronologicznych wpisów w dzienniku budowy i wykonał zalecenia w nim zawarte (podobnie jak INI i kierownicy robót) oraz opracował plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Protokolarne przekazanie placu budowy nastąpiło 26 listopada 2019 r. (parking) oraz 11 grudnia 2019 r. (płyta boiska).

(akta kontroli, tom I, str. 269-351, 367-369, 393-394, tom II, str. 10-25, 156-202)

Budowę parkingu zakończono 30 czerwca 2020 r. Odbiór inwestycji miał miejsce 13 sierpnia 2020 r. a oddanie do użytkowania nastąpiło 2 września 2020 r.

INI – P.W. 30 czerwca 2020 r. potwierdził gotowość do odbioru płyty boiska, zaś w ocenie KB Konrada Misiurskiego roboty zostały wykonane nieprawidłowo. 14 września 2020 r. Miasto Biała Podlaska wypowiedziało umowę dotyczącą wykonywania nadzoru inwestorskiego (INBUD-CONTROL) z powodu utraty zaufania do zleceńbiorky, a 15 września 2020 r. odstąpiła od części umowy z winy wykonawcy płyty boiska (TEL-BRUK). Warstwa roślinna murawy miała krytyczny stopień zagęszczenia (co potwierdziło badanie penetrometrem²⁴ wykonane w ramach zleconego raportu z analizy parametrów murawy boiska). Krytyczny stopień zagęszczenia powodował brak właściwej przepuszczalności wody w głębsze warstwy podłoża, co wynika z nieprawidłowej krzywej uziarnienia (tj. nieprawidłowej wielkości ziaren podbudowy – krzywa granulometryczna nie była zgodna z wymaganą normą²⁵ DIN 18035-4). W efekcie na powierzchni murawy przez kilka do kilkunastu godzin (w zależności od intensywności opadów deszczu) utrzymywała się woda.

W załączniku do protokołu czynności odbiorowych płyty boiska (podpisanym przez przedstawicieli: wykonawcy i inwestora) określono wartość robót wadliwie wykonanych na kwotę 356,5 tys. zł.

Kwota faktycznie zapłacona na rzecz TEL-BRUK²⁶ wyniosła 2 986,0 tys. zł (została pomniejszona o 392,1 tys. zł, z czego 35,6 tys. zł stanowiła kara umowna, a 356,5 tys. zł – potrącenie za roboty określone, jako wadliwe). Urząd w ramach zabezpieczonej kwoty 356,5 tys. zł ogłosił przetarg nieograniczony na kompleksowy pakiet zabiegów agrotechnicznych, mających na celu uzyskanie pełnej wartości użytkowej płyty boiska.

Kwota faktycznie zapłacona na rzecz INBUD-CONTROL²⁷ wyniosła 43,4 tys. zł i stanowiła 91,4% kwoty wynagrodzenia, o której mowa w § 1 umowy z 4 grudnia 2019 r. tj. 47,5 tys. zł (kwota pomniejszona proporcjonalnie do kwoty wadliwie wykonanych robót przez TEL-BRUK).

Kwota faktycznie zapłacona na rzecz KAMIDEK²⁸ wyniosła zgodnie z umową 761,7 tys. zł.

(akta kontroli, tom I, str. 76-79, 293-351, 367-369, 394, tom II, str. 89)

W ramach przeprowadzonych przez kontrolera NIK oględzin ustalono, że na stadionie wykonano płytę boiska pokrytą trawą, którą wyposażono w nawodnienie, dwie bramki, dwa piłkopolony oraz miejsca do odpoczynku dla trenerów i zawodników. Powierzchnia boiska była płaska i równa. Na ogrodzeniu inwestycji

²² TEL-BRUK i KAMIDEK.

²³ Protokół odbioru sporządzono 13 sierpnia 2020 r. a zawiadomienie o zakończeniu obiektu budowlanego zawierające oświadczenie o zgodności obiektu z projektem budowlanym i o doprowadzeniu placu budowy do odpowiedniego stanu (art. 57 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego) przekazano do PINB 18 sierpnia 2020 r.

²⁴ Urządzenie, które służy do badania spójności gruntu.

²⁵ Określająca właściwą przepuszczalność podłoża.

²⁶ Na dzień 28 października 2020 r.

²⁷ Na dzień 28 października 2020 r.

²⁸ Na dzień 28 października 2020 r.

zamieszczono tablicę informacyjną z logotypem Ministerstwa, informującą o dofinansowaniu inwestycji przez Ministra ze środków FRKF.

(akta kontroli, tom I, str. 352-394)

1.6. Wg stanu na 30 czerwca 2020 r. Miasto Biała Podlaska posiadało następujące obiekty sportowe: jeden stadion piłkarski (w budowie), cztery przyszkolne boiska do: piłki nożnej/siatkówki/koszykówki/piłki ręcznej, osiem przyszkolnych hal/sal sportowych, trzy boiska wybudowane w ramach programu „Moje Boisko – Orlik 2012”, trzy boiska piłkarskie, trzy boiska plenerowe/osiedlowe, jedną siłownię, jedną siłownię plenerową, jeden kort tenisowy, jeden basen kryty (całoroczny), dwa przyszkolne urządzenia lekkoatletyczne, dwa lodowiska, jedną ściankę wspinaczkową oraz jedną otwartą strefę aktywności²⁹.

(akta kontroli, tom I, str. 38)

1.7. Stadion miejski będzie wykorzystywany do prowadzenia konsultacji, zgrupowań i sparingów młodzieżowych reprezentacji Polski. Po oddaniu do użytku zostanie uwzględniony w terminarzu organizacji zgrupowań i meczów młodzieżowych reprezentacji Polski. Rozgrywane będą finały wojewódzkie ogólnopolskich rozgrywek. W oświadczeniu o porozumieniu z polskim związkiem sportowym, załączonym do zgłoszenia zadania inwestycyjnego do *Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu*, podano, że w przypadku otrzymania dotacji w ramach tego Programu, podpisane zostanie porozumienie pomiędzy Miastem, a Polskim Związkiem Piłki Nożnej.

(akta kontroli, tom I, str. 41, tom II, str. 142-155)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Miasto nie posiadało książki obiektu budowlanego – stadionu miejskiego w Białej Podlaskiej, tj. dokumentu wymaganego art. 64 ust. 1 Prawa budowlanego. Zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego³⁰, książka obiektu powinna być założona w dniu przekazania obiektu budowlanego, do użytkowania i systematycznie prowadzona przez okres jego użytkowania.

W tej sprawie Zastępca Prezydenta wyjaśnił, że *w chwili obecnej nie można wskazać miejsca, w którym się znajduje, ani przyczyny jej braku. Niezwłocznie zostanie założona nowa książka obiektu budowlanego dla stadionu miejskiego, uwzględniająca obecnie projektowane, po przeprowadzonym przetargu nieograniczonym, trybuny stadionu oraz zagospodarowanie terenu wokół stadionu, tym samym Miasto uzyska nowe pozwolenie na budowę całego obiektu - umowa z dnia 04.02.2020 r. z Biurem Projektowym „ARCH-DOM” Spółka jawna.*

W trakcie kontroli NIK (2 listopada 2020 r.) założono nową książkę obiektu budowlanego dla stadionu miejskiego.

(akta kontroli, tom I str. 75)

IV. Uwagi i wnioski

W związku z usunięciem nieprawidłowości w trakcie kontroli, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania wniosku.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

²⁹ Miasto zaplanowało w 2021 r. budowę jednej hali sportowej, w ramach przebudowy stadionu miejskiego.

³⁰ Dz. U. Nr 120, poz. 1134.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Lublin, 13 listopada 2020 r.

Kontroler
Główny specjalista kontroli państwowej

Piotr Kwaśniak

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie

Edward Lis

.....
Podpis

.....
Podpis